

Fiche 10.2. Biologische agentia – Indeling volgens risiconiveau

Biologische agentia worden in vier gevaargroepen ingedeeld op basis van het ziekteverwekkende karakter van het micro-organisme, hoe snel het zich verspreidt, de ernst van de ziekte die het kan veroorzaken, of er doeltreffende preventie maatregelen voor zijn en of er een medische behandeling voor bestaat.¹

Kenmerken van de gevaargroepen

Gevaar-groep	Risicograad – Ziekte en verspreiding	Preventieve behandeling
1	Laag individueel en collectief risico: het is onwaarschijnlijk dat de biologische substantie bij de mens een ziekte kan veroorzaken.	
2	Matig individueel risico, beperkt collectief risico: de biologische substantie kan een ziekte veroorzaken bij de mens en een gevaar vormen voor de werknemers; het is onwaarschijnlijk dat de ziekte zich verspreidt. Voorbeelden: Salmonellabacterie, hepatitis A-virus.	Ja, meestal
3	Hoog individueel risico, reëel collectief risico: de biologische substantie kan een ernstige ziekte veroorzaken bij de mens en een ernstig gevaar vormen voor de werknemers; de ziekte kan zich verspreiden. Voorbeelden: Hepatitis B- en C-virus.	Ja, meestal
4	Hoog individueel en collectief risico: de biologische substantie veroorzaakt ernstige ziekten bij de mens en vormt een ernstig gevaar voor de werknemers; de ziekte kan een hoog risico op verspreiding met zich meebrengen. Voorbeelden: Ebolavirus.	Nee

In hoeverre biologische agentia ingeperkt moeten worden en welke preventie maatregelen nodig zijn hangt af van hoe gevaarlijk ze zijn.

"Indien de beoordeling aantoont dat er enkel kans is op blootstelling aan biologische agentia van groep 1 en er geen identificeerbaar risico is voor de gezondheid van de werknemers, dan moet de werkgever de principes voor een goede arbeidsveiligheid en -hygiëne toepassen. In geval van blootstelling aan biologische agentia van groep 2, 3 of 4 hebben de maatregelen betrekking op opleiding en informatieverstrekking, de regels betreffende de hygiëne, de operationele procedures, de fysische inperking en het medisch toezicht".²

Er zijn verschillende manieren om biologische risico's te voorkomen: persoonlijke beschermingsmiddelen (handschoenen, werkschoort, masker), afscherming, inenting enz.

¹ Zie codex boek VII titel 1

² FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, Biologische agentia en gezondheid op het werk, januari 2007.

Het Federaal Agentschap voor Beroepsrisico's (Fedris) betaalt inenting terug voor bepaalde groepen van werknemers die bij de uitoefening van hun werk een hoger risico lopen om bepaalde beroepsziekten op te lopen.³

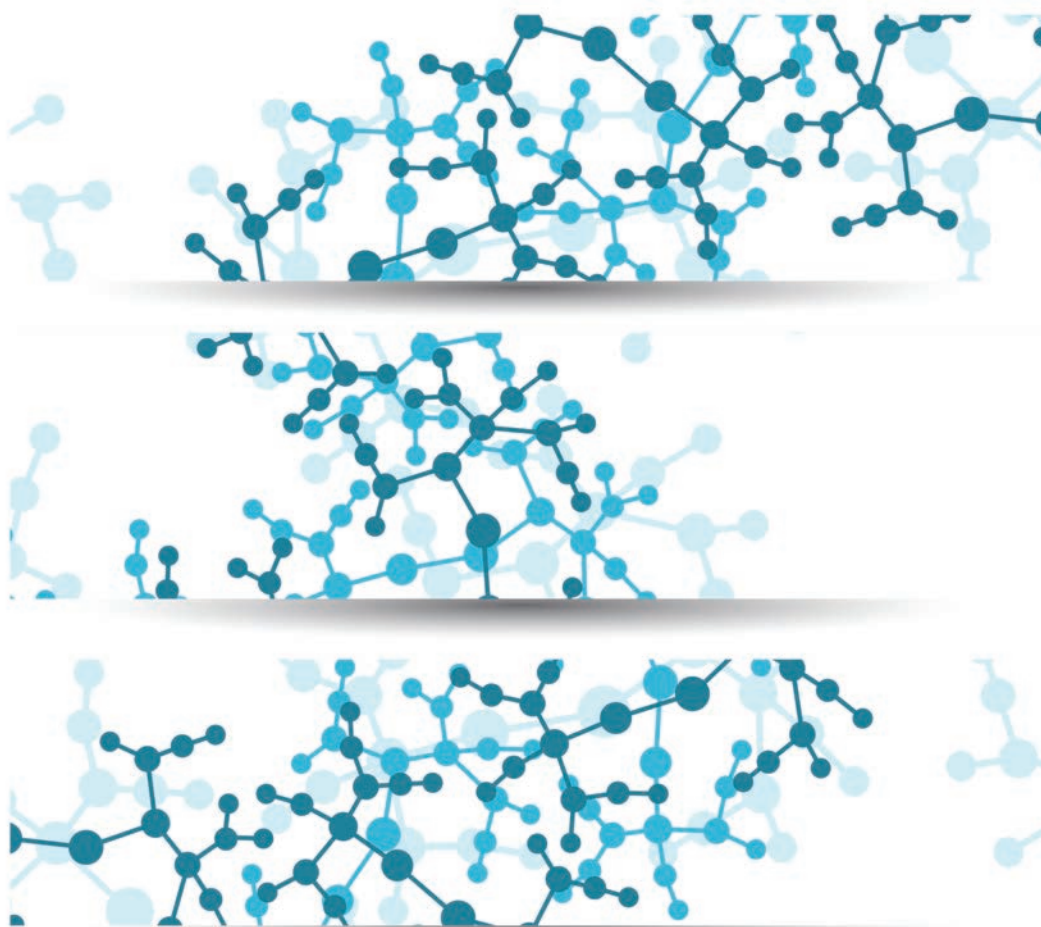
Mensen die door hun werk meer risico lopen op hepatitis A en B, kunnen immers bij Fedris terugbetaling van een inenting vragen. Die inenting wordt automatisch terugbetaald voor: personeel van ziekenhuizen en medische en paramedische praktijken, laboratoria die bloedstalen of biologische producten analyseren die met het virus besmet kunnen zijn (klinische biologie, pathologische anatomie, oncologie), studenten geneeskunde, tandgeneeskunde en paramedische beroepen, personeel van tandartspraktijken, personeel van wasserijen in zorginstellingen.

Inenting tegen hepatitis worden ook terugbetaald als bewezen kan worden dat de werknemer door zijn werk in contact komt met bloed of biologische producten.

Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn voor:

- personeel van diensten waar langdurige ziekten behandeld worden,
- personeel van rust- en verzorgingstehuizen (RVT),
- instellingen voor mensen met een handicap en voor buitengewoon onderwijs,
- verpleegkundigen en kinderverzorg(st)ers uit het dagonderwijs,
- familiehulpen,
- maatwerkbedrijven waar mensen met een verstandelijke handicap werken,
- kinderdagverblijven of psychologen die in centra voor individuele therapie werken.

En ook: werknemers van niet-klinische laboratoria en studenten die er stagelopen waarbij ze in contact komen met menselijk bloed of biologische producten (voorbeelden: laboratoria voor biologie, biotechnologie, genetische manipulatie), werknemers in wasserijen die omgaan met het wasgoed van verzorgingsinstellingen.

³ www.socialsecurity.be/citizen/nl/gezondheid/vaccinatie/vaccinatie-als-preventie-voor-een-beroepsziekte